

Δρ. Κων/νος Καρτάλης

Καθηγητής Φυσικής Περιβάλλοντος και Κλίματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κλιματική Αλλαγή

«Προστατεύοντας την πολιτιστική κληρονομιά από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής: προκλήσεις και προοπτικές» (Περίληψη)

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην πολιτιστική κληρονομιά και το πολιτιστικό περιβάλλον εν γένει αναγνωρίζεται ως μια από τις προκλήσεις που καλούνται να διαχειριστούν τα κράτη και η επιστημονική κοινότητα. Ευρύς και συστηματικός κίνδυνος από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής δεν καταγράφεται σήμερα για τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδος. Καταγράφονται όμως κλιματικοί κίνδυνοι (δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, διάβρωση, ξηρασία, καύσωνες, άνοδος της στάθμης της θάλασσας) που επηρεάζουν φυσικά τοπία στα οποία βρίσκονται μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι ή και ιστορικά κέντρα πόλεων και αστικές περιοχές που λειτουργούν ως πόλοι πολιτισμού.

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής προϋποθέτει προληπτική δράση, ουσιαστικά την αναγνώριση των κλιματικών κινδύνων (ένταση-συχνότητα-διάρκεια), την εκτίμηση της κλιματικής τρωτότητας στο παρόν και στο μέλλον και τη διαμόρφωση διαφοροποιημένων σχεδίων (ευρείας χωρικής κλίμακας για τα φυσικά τοπία και σε επίπεδο μικροκλίμακας/γειτονιάς για τις αστικές περιοχές) για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στους κατά περίπτωση κλιματικούς κινδύνους. Τα σχέδια αυτά για να είναι αποτελεσματικά, θα πρέπει να βασίζονται σε διεπιστημονική προσέγγιση, να προβλέπουν την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνικών και τεχνολογικών λύσεων, να ενσωματώνουν τοπικές πρακτικές και να συνομιλούν με τις τοπικές κοινωνίες.